

Overdracht College-Raad

Datum 21 juni 2018

onderwerp	Beantwoording motie Waardig ouder worden in Zwolle
portefeuillehouder	William Dogger
informant	Dijk, Erna van (2110)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording motie Waardig ouder worden in Zwolle

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de beantwoording van motie 608 Waardig ouder worden in Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 5 april 2018

Onderwerp	Motie Waardig ouder worden in Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Klaas Sloots en William Dogger

Informant G.R. van Dijk
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2110
Email GR.van.Dijk@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Kennis te nemen van de beantwoording van Motie 608 Waardig ouder worden in Zwolle

Datum 5 april 2018

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In onze stad wonen bijna 34.000 mensen ouder dan 55 jaar. Van hen heeft ruim 4000 een migrantenachtergrond. Dat is ruim 14%. Uit onderzoek blijkt dat ouderdomsgerelateerde zorgvragen bij mensen met een migrantenachtergrond veel meer voorkomen. Ook is de gemiddelde levensverwachting korter dan bij autochtonen. Van de ouderen met een migrantenachtergrond woont ongeveer de helft in Holtenbroek, Aalanden en Stadshagen.

Onderzoek rekenkamercommissie

In het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie komt naar voren dat wij als organisatie nog kunnen groeien in ons omgevingsbewustzijn voor wat betreft het tijdig inschatten van signalen van (groepen) inwoners en dan met name inwoners met een migrantenachtergrond. Ook de rol van de gemeente bij het vormgeven en uitvoeren van het lokale inclusieve beleid kan sterker omdat de gemeente immers een belangrijke schakel is binnen de lokale integratieketen.

Uitwerking motie

De motie die de raad op 18 december 2017 heeft aangenomen over Waardig ouder worden in Zwolle, specifiek voor de eerste generatie ouderen met een migrantenachtergrond past heel mooi bij onze signalerende en stimulerende taak. Uw raad heeft het college opgeroepen:

- met vertegenwoordigers van diverse migrantengroepen, zorginstellingen en wooncorporaties om tafel te gaan en te kijken welke woon-zorgbehoefte er is;
- hierbij ook gebruik te maken van onderzoekresultaten en andere documentatie van migrantengroepen of andere partners;
- te onderzoeken op welke manier de gemeente kan bijdragen om in deze behoefte te voorzien.

In deze nota informeren wij de raad over de stappen die inmiddels gezet zijn en welke nog gezet gaan worden waarbij onze focus met name ligt op het oppakken van signalen uit de samenleving en het bewust maken van onze partners van de problematiek waar oudere migranten mee te maken hebben. Uit onderzoek blijkt dat specifieke ouderdomsgerelateerde ziekten zoals diabetes en vooral ook dementie verhoudingsgewijs veel meer voorkomen dan bij andere inwoners van de stad.

Kernboodschap

Ondersteuningsaanbod sluit onvoldoende aan op de vraag van deze doelgroep

Wij zijn van mening dat iedereen in Zwolle waardig oud mag worden en erbij hoort. Daarvoor bieden wij ondersteuning, dit is altijd maatwerk. Bij dit bieden van ondersteuning wordt echter nog veel uitgegaan van normen en waarden en zorgaanbod dat veelal niet aansluit op de zorgvraag van oudere migranten. In de praktijk blijkt dan ook dat er weinig gebruik van het aanbod wordt gemaakt en dat vooral beroep wordt gedaan op het eigen sociale netwerk waaronder mantelzorgers. Deze dreigen hierdoor overbelast te raken. Voor ouderen en mantelzorgers is het essentieel dat de welzijn- en zorgorganisaties meer oog en hebben voor de specifieke problematiek en behoeften en aanbod hiervoor ontwikkelen en aanbieden zodat. Het welzijn van deze ouderen zal hiermee naar verwachting verbeteren waardoor wellicht minder of ander beroep gedaan wordt op de mantelzorger(s).

Datum 5 april 2018

In kaart brengen zorgvragen van ouderen met migrantenachtergrond

Door in gesprek te gaan met migrantengroepen, zorginstellingen en wooncorporaties en participatieraad is de afgelopen tijd verkend wat de behoefte van ouderen met een migrantenachtergrond in Zwolle is. Meer specifiek is gekeken naar de behoefte van ouderen en hun mantelzorgers waar het gaat om ouderen van Turkse en Marokkaanse achtergrond met dementie omdat rond deze groep door Pro Memo, Windesheim en mantelzorgers in cocreatie gewerkt is aan cultuursensitieve dementiezorg.

Organisaties zijn opgeroepen mee te denken hoe ook zij meer cultuursensitief kunnen werken.

Consequenties

Onderwerp ingebracht in WWZ038

In de pas uitgevoerde woningmarktanalyse is geen specifieke aandacht besteed aan het onderwerp en uit de analyse is geen generieke woonwens naar voren gekomen. Het WWZ038 programma: een samenwerkingsverband van woon- en zorgpartners en de gemeente is daarom de vraag voorgelegd in hoeverre de organisaties op de hoogte zijn van de specifieke woonzorgbehoefte van ouderen met een migrantenachtergrond en in welke mate sprake is van specifiek cultuurgebonden zorg. Hoe gaan organisaties hiermee om. Uit de reacties blijkt dat de organisaties bewust zijn van de andere vraag naar wonen, zorg en welzijn die migrantenouderen kunnen hebben. Men wil hier ook gehoor aan geven als de vraag zich voordoet en maatwerk leveren. Probleem dat wordt aangegeven is vooral dat de groepen in Zwolle te klein zijn om specifiek beleid op te voeren. Voor SWZ komt daar nog bij dat er al een behoorlijke druk op de sociale huurmarkt ligt. Hun ervaring met een specifiek wooncomplex is ook dat binnen een doelgroep vaak verschillende subgroepen te onderscheiden zijn dat leidde tot extra druk op de leefbaarheid in het complex. Kortom de meeste organisaties willen wel maatwerk leveren op het moment dat hierom gevraagd wordt maar nemen geen actieve houding in. Een uitzondering hierop is IJsselheem. Zij geven aan te investeren in hun medewerkers door hen de scholing te laten volgen over cultuursensitieve zorg voor ouderen en hen de mogelijkheid te geven zich in overleg met familie/mantelzorgers te verdiepen in de cultuur van de cliënt.

Op het gebied van Welzijn wordt aangegeven dat er behoefte is aan specifieke professionele dagbesteding/dagopvang voor dementerende en/of chronisch zieke migranten. Daarnaast is er behoefte aan maatjes/vrijwilligers met dezelfde achtergrond, ervaring en/of taal.

Een samenvatting van de reacties van de partners in WWZ038 wordt aangeboden aan de voorzitter ter bespreking in WWZ 038.

Rapport van Pro Memo

Daarnaast heeft Pro Memo (kenniscentrum dementie Hogeschool Windesheim) samen met Windesheim gesprekken gevoerd met migrantengroepen en professionals in het kader van cultuursensitieve dementiezorg. Die gesprekken hebben geleid tot een rapport dat is aangeboden aan ons College. Hierin staan een aantal aanbevelingen voor de gemeente:

1. De gemeente kan verschillende partijen die zorg en welzijn leveren met elkaar verbinden om zo het gemeenschappelijk doel, cultuursensitieve dementiezorg in de regio Zwolle, te realiseren.
2. Samenwerking rondom migrantenzorgvragers wordt één van de eisen bij aanbestedingen in de zorg.
3. De gemeente kan een platform of project starten waarmee dementiezorg toegankelijk wordt gemaakt voor mensen met een niet-Nederlandse achtergrond. Op dit platform kunnen zorgaanbieders en zorgvragers elkaar ontmoeten.

Datum 5 april 2018

4. Mantelzorgers die betrokken zijn bij de projectgroep Samen aan de Slag geven aan dat zij over deze punten graag in gesprek willen met de gemeente met steun van Zwolle Doet! En Hogeschool Windesheim.

Vervolg

Wij willen als volgt met deze adviezen omgaan.

Verbinden van partijen

Het netwerk senioren dat werkzaam is onder de vlag van Zwolle Gezonde Stad, bestaande uit vertegenwoordigers van zorg en welzijnsorganisaties, seniorenraad, gemeente en GGD heeft onlangs gesproken over cultuursensitieve dementie zorg en welzijn. De organisaties waren zich in het algemeen niet bewust van de problematiek en de vraag van ouderen met een migrantenachtergrond. De aanwezige organisaties hebben unaniem aangegeven dit onderwerp op hun interne agenda te willen plaatsen. Binnen het netwerk worden de ontwikkelingen in de organisaties gevolgd en worden ervaringen gedeeld.

Samenwerking als eis bij aanbestedingen

In de contracten met zorgaanbieders is het bieden van maatwerk een leidend principe. Om goed maatwerk te kunnen bieden is samenwerking belangrijk. Dit geldt overigens niet alleen voor mensen met een migratieachtergrond maar voor al onze klanten.

In gesprek met de projectgroep Samen aan de Slag

Wij hebben tijdens de overhandiging van het rapport gesproken met de mantelzorgers die betrokken zijn bij de projectgroep Samen aan de Slag. Hun dilemma's en knelpunten zijn bij ons bekend. Daarom zijn wij onder andere aangesloten bij het netwerk Cultuursensitief werken en dementie. Dit netwerk is gestart op basis van de ervaringen van deze projectgroep. Doel van het netwerk is ondersteuning op maat te geven. De opbrengsten van het netwerk en het gezamenlijke proces worden vastgelegd en landelijk verspreidt via Dementiezorg voor Elkaar.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris